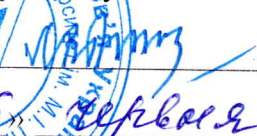

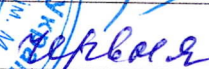
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М.І.ПИРОГОВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор
Вінницького національного медичного
університету ім. М.І.Пирогова

 В.М. МОРОЗ

26 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО НЕФОРМАЛЬНУ ТА ІНФОРМАЛЬНУ ОСВІТУ
учасників освітнього процесу
Вінницького національного медичного
університету ім. М.І.Пирогова

Розглянуто та затверджено
на засіданні вченої ради
Вінницького національного медичного
університету ім. М.І.Пирогова

Протокол № 11 від 26.06.2019 р.

Вінниця, 2019 р.

ПОЛОЖЕННЯ про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу

ВНМУ ім. М.І.Пирогова

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення «Про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова» (надалі – Положення) розроблене на підставі Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII, який регулює суспільні відносини, що виникають у процесі реалізації конституційного права людини на освіту, прав та обов'язків фізичних і юридичних осіб, які беруть участь у реалізації цього права, а також визначає компетенцію державних органів та органів місцевого самоврядування у сфері освіти.

Відповідно до цього закону **неформальна освіта** – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством.

Положення регламентує діяльність Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова (надалі – Університет) щодо організації неформальної та інформальної освіти учасників освітнього процесу та встановлює єдиний порядок організації програм про неформальну та інформальну освіту для учасників освітнього процесу закладів вищої освіти України на території країни чи поза її межами.

1.2. Це Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 13 квітня 2011 р. № 411 «Питання навчання студентів та аспірантів, стажування наукових і науково-педагогічних працівників у провідних закладах вищої освіти та наукових установах за кордоном»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників»;
- стандартів вищої освіти;
- інших нормативно-правових актів у галузі вищої освіти.

1.3. Неформальна освіта – це освіта, що інституціолізована, навмисна і спланована суб'єктом освітньої діяльності. Визначальна характеристика неформальної освіти полягає у тому, що вона є додатком, альтернативою та/або доповненням до формальної освіти у процесі навчання людини протягом всього життя. Часто вона запроваджується для того, щоб гарантувати право на доступ до освіти для всіх. Вона призначена для осіб будь-якого віку, але не обов'язково передбачає неперервний шлях здобуття освіти. Зокрема, це можуть бути короткотермінові програми та/або програми низької інтенсивності, що надаються у вигляді коротких курсів, майстер-класів та семінарів. Неформальна освіта зазвичай веде до отримання кваліфікацій, що не визнаються як формальні відповідними національними органами управління освітою, або взагалі не передбачає надання кваліфікацій. Неформальна освіта може охоплювати програми, що сприяють грамотності дорослих і молоді, освіту для дітей, що не відвідують школу, формують життєві та робочі навички, спрямовані на соціальний або культурний розвиток.

1.4. Неформальна (інформальна) освіта учасників освітнього процесу здійснюється на підставі міжурядових угод про співробітництво в галузі освіти, укладення угод про співробітництво між іноземним закладом вищої освіти та Університетом, між двома закладами вищої освіти України, між групою закладів вищої освіти різних країн за узгодженими та затвердженими в установленому порядку угодами про навчання здобувачів вищої освіти та програмами навчальних дисциплін.

1.5. Організація академічної мобільності здобувачів вищої освіти базується на ключових особливостях та ключових документах Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС).

1.5.1. Ключові особливості ЄКТС:

ЄКТС – це система яка орієнтована на особу, яка навчається. ЄКТС допомагає навчальним закладом при розробленні і реалізації програм перемістити центр уваги з підходу, що орієнтований на викладача, на підходи, які задовольняють потреби і очікування осіб, що навчаються. Таке навчання надає здобувачам вищої освіти можливості більш широкого вибору щодо змісту, способу, темпів та місця навчання.

Результати навчання описують те, що має знати, розуміти чи вміти робити здобувач вищої освіти після успішного закінчення навчання. В ЄКТС формулювання результатів навчання є основою для послідовного оцінювання навчального навантаження та присвоєння кредитів.

Результати навчання пов'язані з дескрипторами (опис знань, умінь та компетенцій) рівнів національної та європейської рамки кваліфікацій. Рамка кваліфікацій – цілісний структурований опис кваліфікаційних рівнів, через який можуть бути виражені та співвіднесені між собою в узгоджений спосіб всі кваліфікації. Вони створюють основи для розроблення освітніх і

професійних стандартів, що ґрунтуються на результатах навчання (компетентностях) та сприяють визнанню кваліфікацій.

У навчальному навантаженні зазначається час, потрібний здобувачу вищої освіти для завершення усіх видів навчальної діяльності (лекції, семінари, проекти, практичні заняття, самостійна робота, екзамени), які необхідні для досягнення очікуваних результатів навчання.

1.5.2. Ключові документи ЄКТС:

Каталог курсу (Course Catalogue) включає інформацію про заклад, інформацію про програми (загальний опис та опис окремих одиниць складових курсу) і загальну інформацію для здобувача вищої освіти.

Аплікаційна форма здобувача вищої освіти (Student Application Form) містить необхідну інформацію про здобувача вищої освіти, якого запрошує приймаючий заклад. Якщо навчальний заклад, який приймає здобувача вищої освіти, потребуватиме додаткову інформацію від здобувача вищої освіти, що поступає (наприклад, стосовно проживання, особливих вимог, пов'язаних зі станом здоров'я), він може вимагати її окремо.

Угода про навчання (Learning Agreement) містить перелік навчальних дисциплін (компонентів курсу) або модулів чи інших освітніх компонентів, які здобувач вищої освіти планує отримати в іншому навчальному закладі, а також кодовий номер та кількість кредитів ЄКТС, призначених навчальним дисциплінам (компонентам).

Академічна довідка (Transcript of Records) – це перелік оцінок з навчальних дисциплін, відображає успішність здобувача вищої освіти за списком дисциплін, які він вивчав, отримані кредити, локальні оцінки (за національною традицією чи регламентом навчального закладу) і оцінки ЄКТС. Академічна довідка забезпечує здобувача вищої освіти точною інформацією про вивчення навчальних дисциплін (компонентів курсу), кількості присвоєних кредитів ЄКТС та отриманих оцінок у навчальному закладі, який приймав. Угода про навчання разом з академічною довідкою (випискою), має на меті гарантувати повне визнання програми навчання, виконаної здобувачем вищої освіти у закладі, який приймає.

Угода про проведення практики (Training Agreement) має містити інформацію про: місце проходження практики, її тривалість, завдання, що мають бути виконані, права та обов'язки того, хто навчається, очікувані результати навчання та оцінку керівника практики.

Угода про проведення практики має бути підписана трьома сторонами – особою, що навчається, навчальним закладом, який направляє, та роботодавцем (тим, хто надає базу практики). Там, де передбачається участь навчального закладу, який приймає, він також має підписати угоду.

В угоді має бути визначена кількість кредитів ЄКТС, що будуть присвоєні після досягнення очікуваних результатів практики.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ УНІВЕРСИТЕТУ

2.1 Основними цілями є:

- професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі освіти та забезпечення якості освіти;
- підвищення якості освітніх послуг, які надаються Університетом;
- підвищення ефективності наукових досліджень;
- підвищення конкурентоздатності випускників Університету на українському та міжнародному ринках освітніх послуг та праці;
- збагачення індивідуального досвіду учасників освітнього процесу щодо інших моделей створення та поширення знань;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до Університету на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між закладами вищої освіти-партнерами;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків;

2.2 Основними завданнями є:

- удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту;
- набуття професійного досвіду під час проходження стажування з метою підвищення кваліфікації;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;
- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки учасників освітнього процесу, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами дослідження, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;
- поглиблення знань національних культур інших країн;
- підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами;
- формування та розвитку цифрової, управлінської, комунікаційної, медійної, інклюзивної, мовленнєвої компетентностей;
- формування життєвих і робочих навиків, спрямованих на соціальний або культурний розвиток.

3. КЛАСИФІКАЦІЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТЬОГО ПРОЦЕСУ

Неформальна та інформальна освіта учасників освітнього процесу може здійснюватись на підставі міжурядових угод про співробітництво в галузі освіти, програм та проєктів, угод про співробітництво між закладами вищої освіти України або їх основними структурними підрозділами на підставі узгоджених навчальних планів, особистої ініціативи учасників освітнього процесу та інших механізмів.

Типи професійних кваліфікацій, отримуваних за межами формальної освіти:

- Навчання із сертифікацією (за міжнародними стандартами оцінювання) знань іноземних (міжнародних) мов.
- Навчання в рамках академічного співробітництва з закладами вищої освіти-партнерами.
- Короткострокові курси направлені на підвищення кваліфікації через формальну і / або неформальну освіту за різними напрямками.

4. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

4.1. До участі у програмах неформальної та інформальної освіти допускаються здобувачі вищої освіти з другого курсу освітньо-кваліфікаційного рівня магістра та здобувачів третього освітньо-кваліфікаційного рівня доктора філософії.

4.2. Неформальна та інформальна освіта здійснюється за власним бажанням здобувачів вищої освіти. Учасники освітнього процесу з урахуванням результатів самооцінки компетентностей і професійних потреб самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації.

4.3. Підготовка та проведення заходів щодо організації неформальної та інформальної освіти повинні бути завершені:

- до початку літніх канікул – якщо навчання планується розпочати в осінньому семестрі;
- до початку зимових канікул – якщо навчання планується розпочати у весняному семестрі.

4.4. В організації неформальної та інформальної освіти учасників освітнього процесу Університету безпосередньо беруть участь: координатори ЄКТС Університету та випускової кафедри, відділ міжнародних зв'язків, відділ аспірантури, навчальний відділ та деканати факультетів.

4.5. Етапи, тривалість та зміст навчання визначаються навчальними планами та графіками навчального процесу Університету та навчального закладу-партнеру. Узгоджені навчальні плани, графіки навчального процесу та угоди про навчання затверджуються ректором (проректором з науково-педагогічної роботи) університету та керівником закладу вищої освіти-партнеру.

4.6. Навчання учасників освітнього процесу у закладі вищої освіти-партнері реалізується у формі приватної поїздки та за рахунок академічної відпустки.

5. ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

5.1. Інформаційне забезпечення неформальної та інформальної освіти здійснює науковий відділ:

- інформує факультети про стан міжнародного співробітництва;
- розміщує відповідну інформацію на веб-сайті Університету;
- подає інформаційні оголошення за допомогою електронної пошти того чи іншого факультету;
- забезпечує розміщення інформації про закордонних партнерів, програми академічного обміну учасників освітнього процесу, конкурси, які оголошення МОН України.

5.2. Інформаційне забезпечення неформальної та інформальної освіти здійснює навчальний відділ:

- інформує факультети про поточний стан взаємодії з українськими закладами вищої освіти;
- розміщує відповідну інформацію на веб-сайті Університету;

5.3. Кожний факультет, що бере участь у програмах неформальної та інформальної освіти, подає на сайт Університету інформацію про можливість факультету направити здобувачів вищої освіти на навчання в інший вищий навчальний заклад.

6. ВИЗНАННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1. За результатами навчання із сертифікацією знань іноземних мов здобувач вищої освіти, який підтвердив свій рівень знань дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment (не нижче B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти або аналогічного рівня) звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного іспиту з іноземної мови з найвищим балом.

6.2. Період, протягом якого здобувач вищої освіти проходив курс навчання в закладі-партнері, еквівалентний подібному періоду в Університеті, визнається за умови успішного завершення навчання та представлення здобувачем вищої освіти документа, в якому вказані результати його навчання (Академічна довідка – Transcript of Records).

6.3. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з закладами вищої освіти-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, прийнятої у країні закладу вищої освіти-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ЄКТС.

6.4. Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти.

6.5. Перезарахування вивчених навчальних дисциплін здійснюється на підставі наданого здобувачем вищої освіти документа з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти, завіреного в установленому порядку у закладі-партнері.

6.6. Загальний час навчання в закладі-партнері за відповідною програмою не повинен складати менше ніж 60% навчального часу нормативної частини відповідної програми (навчального семестру, навчального року).

6.7. Перезараховані курси (навчальні дисципліни) заносяться в навчальну картку й залікову книжку здобувача вищої освіти в деканаті, на якому він навчається або в індивідуальний план здобувачів третього освітньо-кваліфікаційного рівня доктора філософії у відділі аспірантури.

6.10. Перезараховуються курси (навчальні дисципліни), які вивчалися в навчальному закладі-партнері, якщо пройдений час після їх вивчення не перевищує 5 років.

6.11. У разі підвищення кваліфікації шляхом неформальної або інформальної освіти замість документа про підвищення кваліфікації подається звіт про результати підвищення кваліфікації або творча робота, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу, що виконані в процесі (за результатами) підвищення кваліфікації та оприлюднені на веб-сайті Університету.

6.12. Клопотання протягом місяця з дня його подання розглядається на засіданні педагогічної (вченої) ради закладу освіти. Вчена рада закладу вищої освіти може доручити розгляд таких питань вченим радам структурних підрозділів.

6.13. Для визнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада заслуховує педагогічного або науково-педагогічного працівника щодо якості виконання програми підвищення кваліфікації, результатів підвищення кваліфікації, дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору та повинна прийняти рішення про:

визнання результатів підвищення кваліфікації;

невизнання результатів підвищення кваліфікації.

6.14. У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації вчена рада Університету може надати рекомендації педагогічному або науково-педагогічному працівнику щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації закладу освіти до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

6.15. Обсяг підвищення кваліфікації шляхом неформальної або інформальної освіти зараховується відповідно до визнаних результатів навчання, але не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік.

7. ОБОВ'ЯЗКИ УНІВЕРСИТЕТУ

7.1. Університет зобов'язаний:

- укласти угоду про співробітництво щодо реалізації програми неформальної та інформальної освіти здобувачів вищої освіти між закладами вищої освіти-партнерами та узгодити навчальні програми;
- забезпечити вільний і рівний доступ здобувачів вищої освіти до інформації про наявні програми неформальної та інформальної освіти;
- надавати здобувачам вищої освіти консультативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах неформальної та інформальної освіти;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування здобувачів вищої освіти-іноземців на території приймаючої країни.

7.2. Заклад-партнер, що приймає на навчання або стажування зобов'язаний:

- зарахувати здобувача вищої освіти, направленого на навчання на визначений договором строк відповідно до норм законодавства приймаючої сторони;
- створити усі необхідні умови для виконання здобувачем вищої освіти індивідуального навчального плану;
- сприяти здобувачам вищої освіти у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;
- надавати можливість здобувачам вищої освіти закладу вищої освіти-партнера брати участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представляти свої наукові роботи для публікацій, користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базами;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування здобувачів вищої освіти-іноземців на території приймаючої країни;
- після завершення навчання видати здобувачу вищої освіти документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацією про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти.

7.3 Обов'язки Університету щодо здобувачів вищої освіти, які беруть участь у програмах неформальної та інформальної освіти, мають бути обумовлені у відповідних угодах між закладами-партнерами щодо програм академічної мобільності учасників освітнього процесу.

8. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У ПРОГРАМАХ АКАДЕМІЧНОЇ МОБІЛЬНОСТІ

8.1 Учасники освітнього процесу мають право:

- на безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою закладів-партнерів;
- брати участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;

– отримати документ про відповідний освітньо-кваліфікаційний рівень встановленого у закладі-партнері зразка відповідно до угоди між закладами-партнерами і Університетом щодо програм академічної мобільності.

9.2 Учасники освітнього процесу зобов'язані:

– своєчасно надати необхідні документи для участі у програмі неформальної та інформальної освіти

– вчасно прибути до місця проходження неформальної та інформальної освіти;

– під час проходження програми неформальної та інформальної освіти дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів закладу-партнера;

– успішно пройти програму неформальної та інформальної освіти за затвердженою Угодою;

– після завершення програми неформальної та інформальної освіти у закладі-партнері вчасно повернутися до Університету.

10. ФІНАНСУВАННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

10.1. Фінансування навчання у закладах-партнерах може здійснюватись за кошти організацій, підприємств, установ тощо усіх форм власності або коштів фізичних осіб.

10.2. Інші фінансові питання (плата за навчання у закладі-партнері, за проживання, харчування тощо) здобувач вищої освіти вирішує самостійно.

10.3. Університет, крім стипендіального забезпечення, інших фінансових витрат не несе.